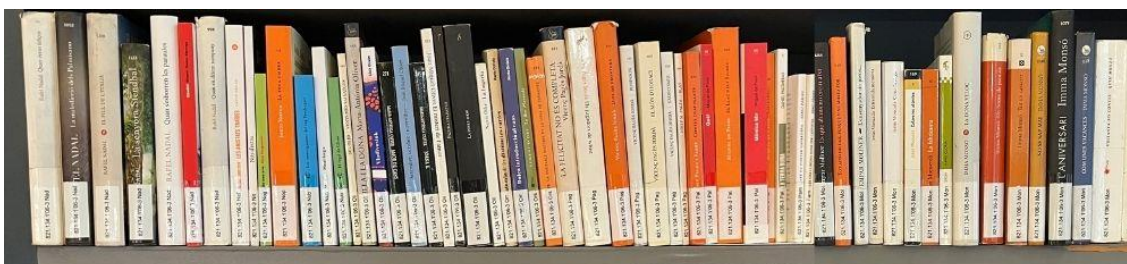

Política de desenvolupament de la col·lecció de la BAB

Darrera actualització: 21/02/2022

- 1. Consideracions generals**
  - 1.1. Propòsit
  - 1.2. Destinataris
  - 1.3. Funcions
  - 1.4. Definició de la Biblioteca (opcional)
  - 1.5. Usuaris (opcional)
  - 1.6. Polítiques d'accés i propietat intel·lectual (opcional)
- 2. Descripció de la col·lecció**
  - 2.1. Història de la col·lecció (opcional)
  - 2.2. Àrees temàtiques
  - 2.3. Col·leccions especials
  - 2.4. Emplaçament (opcional)
- 3. Desenvolupament de la col·lecció**
  - 3.1. Fonts i recursos de selecció
  - 3.2. Criteris de selecció
  - 3.3. Adquisició
    - 3.3.1. Àrees prioritàries
    - 3.3.2. Distribució del pressupost
  - 3.4. Donatius
- 4. Desafectació de la col·lecció**
  - 4.1. Revisió: Criteris d'esporgada
  - 4.2. Retirada: donació o eliminació
- 5. Responsabilitats**
- 6. Valoració i taxació**

1. CONSIDERACIONS GENERALS

1.1. Propòsit

El propòsit de la política de desenvolupament de la col·lecció de la Biblioteca de l'Ateneu Barcelonès és definir l'abast i la naturalesa dels materials que té la biblioteca i els criteris bàsics per continuar-ne el desenvolupament, amb indicacions dels punts forts de la col·lecció, la intensitat actual de la col·lecció en àrees temàtiques rellevants, la menció dels criteris de selecció amb relació a la missió i els objectius de la institució, com la llibertat intel·lectual.

1.2. Destinataris

Els destinataris de la política de desenvolupament de la col·lecció són tots aquells individus i/o col·lectius que directa o indirectament faran ús de la col·lecció:

- Personal bibliotecari (tècnic i auxiliar),
- Socis de l'Ateneu Barcelonès,
- Personal investigador o especialista en les diferents àrees de la col·lecció,
- Públic en general interessat en algun aspecte de la col·lecció,
- Institucions i centres col·laboradors o amb conveni establert,
- Institucions i centres que desitgin conèixer-ne les característiques.

1.3. Funcions

Les principals funcions de la política de desenvolupament de la col·lecció són les següents:

- Guiar el procés de selecció i adquisició de materials.
- Guiar el procés d'eliminació de materials.
- Ajudar a formar una col·lecció coherent.
- Ajudar a gestionar el seu creixement i manteniment.
- Ser el marc per a avaluar el desenvolupament de la col·lecció.
- Donar suport al control pressupostari.
- Facilitar la cooperació bibliotecària en matèria d'adquisicions.

1.4. Definició de la Biblioteca de l'Ateneu Barcelonès

La Biblioteca de l'Ateneu Barcelonès es defineix com una unitat funcional en la qual s'organitzen, es processen i es posen a l'abast dels usuaris tots els fons bibliogràfics i documentals de l'Ateneu Barcelonès, independentment del suport material, del lloc on siguin dipositats, de la seva procedència o de la partida pressupostària mitjançant la qual hagin estat adquirits.

La Biblioteca, com a unitat administrativa i de gestió, és un servei de l'Ateneu Barcelonès la finalitat del qual és garantir l'accés a la informació necessària perquè la institució pugui assolir els seus objectius: propagar el diàleg, els coneixements artístics, literaris i científics, així com fomentar el desenvolupament moral i intel·lectual, i els interessos del país.

La Biblioteca té la missió de mantenir la condició de centre de consulta i recerca de caràcter especialitzat en l'àmbit de les Ciències Humanes i Socials i en l'estudi del segle XIX i el primer terç del segle XX a Catalunya, principalment, mitjançant l'accés i la conservació dels seus fons històrics i patrimonials, i una estreta vinculació amb les línies de recerca de les universitats i dels centres investigadors.

1.5. Usuaris

El desenvolupament de la col·lecció té com a objectiu principal cobrir les necessitats dels usuaris de la col·lecció. Per aquest motiu es necessari identificar els diferents col·lectius d'usuaris de la col·lecció de la BAB:

- Socis de l'Ateneu Barcelonès i seccions temàtiques en què participen.
- Personal investigador i estudiosos del segle XIX i el primer terç del XX.
- Institucions culturals o de recerca i altres unitats d'informació.
- Unitats administratives i funcionals de l'Ateneu Barcelonès: Administració, Comunicació, Programació cultural, Escola d'Esriptura i la pròpia Biblioteca.

1.6. Polítiques d'accés i propietat intel·lectual

La consulta dels fons de l'Ateneu Barcelonès està reservada als socis de l'entitat i al personal investigador, en l'horari establert, prèvia presentació d'un carnet de la comunitat universitària o el DNI.

A més de la consulta a sala, la BAB permet les modalitats següents d'accés als seus fons:

- Préstec de documents
- Préstec interbibliotecari
- Reproducció de documents
- Portal d'accés obert "Almirall: fons digital de l'Ateneu Barcelonès"

La biblioteca de l'Ateneu Barcelonès es responsabilitza de garantir el compliment de la normativa vigent referent a la protecció dels drets de propietat intel·lectual que prescriu la següent legislació:

- *Real Decreto Legislativo 1/1996, de 12 de abril, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley de Propiedad Intelectual, regularizando, aclarando y armonizando las disposiciones legales vigentes sobre la materia.*
- *Ley 23/2006, de 7 de julio, por la que se modifica el texto refundido de la Ley de Propiedad Intelectual, aprobado por el Real Decreto Legislativo 1/1996, de 12 de abril.*
- *Ley 10/2007, de 22 de junio, de la lectura, del libro y de las bibliotecas.*

D'acord amb aquesta normativa no és permesa la reproducció de les obres que mantenen la vigència de drets de reproducció però sí la reproducció d'obres exhaurides, col·leccions retrospectives i publicacions no subjectes a la propietat intel·lectual amb finalitats d'ús personal i per a la investigació, sempre que s'acrediti aquesta circumstància. El personal de la biblioteca es l'encarregat d'atendre i facilitar els formularis d'autorització i declaració d'ús.

2. DESCRIPCIÓ DE LA COL·LECCIÓ

2.1. Història de la col·lecció

Des de la seva fundació l'any 1860, el creixement del seu fons ha estat continu i en l'actualitat consta de prop de 300.000 volums, compendi de bona part de la història i la cultura catalana contemporània, com de la recepció de la cultura europea a Catalunya.

2.2. Àrees temàtiques

El desenvolupament de la col·lecció de la BAB ha de cobrir les àrees temàtiques corresponents a la seva especialització, és a dir, per una banda, l'estudi de la història cultural i de les idees de la societat del segle XIX i primer terç del XX i, per l'altra, la creació literària. A més, la col·lecció de la BAB també cobreix totes aquelles àrees temàtiques que, com en els seus orígens, reflecteixen un amplíssim espectre de l'actualitat cultural, artística i intel·lectual.

A partir de l'esquema de classificació de la BAB:

- 0 Informació. Obres generals (biblioteconomia, tecnologies de la informació, premsa, periodisme)
- 1/2 Filosofia. Psicologia. Religió
- 3 Ciències socials (sociologia, política, economia, dret, educació, etnologia, etc)
- 5 Ciències pures i naturals (història de la ciència, medi ambient, biologia, etc)
- 6 Ciències aplicades (medicina, etc)
- 7 Arts. Espectacles. Oci (història de l'art, arquitectura, arts decoratives, pintura, música, cinema)
- 8 Llengua. Literatura (lingüística, llengua catalana, literatura catalana, etc)
- 9 Història. Geografia. Biografia (història contemporània, història dels moviments polítics, biografies, etc)

Codis de nivell del mètode "Conspectus"¹:

- **Nivell 0**, fora de l'abast de la col·lecció: no es col·lecciona la matèria.
- **Nivell 1**, nivell mínim: matèria de la qual se selecciona molt poc material llevat de les obres bàsiques.
- **Nivell 2**, nivell bàsic d'informació: adquisició selectiva de materials, per introduir una matèria i indicar la varietat d'informació disponible en altres llocs. Pot incloure obres de consulta, obres importants, manuals i revistes destacades.
- **Nivell 3**, nivell adequat a l'estudi i la formació: per a un nivell inferior al necessari per a la recerca. La col·lecció inclou gran varietat d'obres bàsiques, gran quantitat de materials clàssics retrospectius, col·leccions completes d'obres dels autors més representatius, seleccions dels autors secundaris, les revistes més representatives, les obres de consulta fonamentals de la matèria. Col·lecció pensada per satisfer les necessitats d'estudi i d'aprenentatge d'usuaris de biblioteques públiques i especials, com també d'estudiants dels primers cicles universitaris.
- **Nivell 4**, nivell d'investigació: inclou la majoria dels materials primaris publicats que serveixen per elaborar tesis i investigar. S'inclouen materials que informen d'investigacions, experiments científics, etc. Inclou totes les obres de consulta importants i una àmplia selecció de monografies especialitzades, com també col·leccions àmplies de revistes i els serveis més importants de resums i d'índexs. Es contempen les llengües estrangeres. En general els materials es conserven per facilitar la investigació històrica. Una col·lecció d'aquest nivell està pensada per elaborar tesis doctorals i altres treballs d'investigació.
- **Nivell 5**, nivell exhaustiu: inclou, fins on és possible, totes les obres significatives del coneixement (inclosos manuscrits i altres formes), en diverses llengües en un camp o matèria. Aquest nivell és el d'una "col·lecció especial". Es conserven els materials més antics per facilitar la investigació històrica. En el nostre cas, l'entitat - l'Ateneu Barcelonès-, gaudiria d'aquest nivell.

---

¹ Mètode d'avaluació de col·leccions desenvolupat a finals dels 70 als EUA. Se'n pot consultar una breu guia a : <https://repository.ifla.org/bitstream/123456789/55/1/qcdp-es.pdf>

0. Informació. Obres generals	Especialització	<ul style="list-style-type: none"> • Edició • Estudis relacionats amb revistes i diaris que té l'Ateneu Barcelonès 		2
	Sense especialització	<ul style="list-style-type: none"> • Resta (predomini de l'assaig històric i la perspectiva humanística) 		1
1. Filosofia	Especialització	Il·lustració	<ul style="list-style-type: none"> • Estudis científics relacionats amb obres que hi ha a la Biblioteca anteriors al XIX i principis de XX: <ul style="list-style-type: none"> ○ Roseau ○ Voltaire ○ Tocqueville • Filòsofs o intel·lectuals relacionats amb l'Ateneu Barcelonès 	3
		Romanticisme	<ul style="list-style-type: none"> • Estudis i obres bàsiques sobre romanticisme. • Obres completes d'autors més representatius: <ul style="list-style-type: none"> ○ Schiller ○ Novalis • Selecció d'obres d'autors secundaris: <ul style="list-style-type: none"> ○ Idealisme alemany 	3
			<ul style="list-style-type: none"> • Estudis científics relacionats amb obres que hi ha a la Biblioteca anteriors al XIX i principis de XX: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kant ○ Voltaire ○ Goethe ○ Hegel ○ Rosseau • Filòsofs o intel·lectuals relacionats amb l'Ateneu Barcelonès: <ul style="list-style-type: none"> ○ Víctor Balaguer 	3
			<ul style="list-style-type: none"> • Estudis i obres bàsiques sobre neoescolàstica. 	1
		Neoescolàstics	<ul style="list-style-type: none"> • Estudis científics relacionats amb obres que hi ha a la Biblioteca anteriors al XIX i principis de XX: <ul style="list-style-type: none"> ○ Aristòtil ○ Jaume Balmes 	3

ATENEU BARCELONÈS C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

		Escola de Barcelona	<ul style="list-style-type: none"> • Filòsofs o intel·lectuals relacionats amb l'Ateneu Barcelonès: <ul style="list-style-type: none"> ○ Crexells ○ Ramon Roquer 	4
		Anarquisme i moviments obrers	<ul style="list-style-type: none"> • Estudis i obres bàsiques sobre anarquisme i moviments obrers. 	1
			<ul style="list-style-type: none"> • Estudis científics relacionats amb obres que hi ha a la Biblioteca anteriors al XIX i principis de XX: <ul style="list-style-type: none"> ○ Pi i Maragall ○ Proudhon 	4
		Positivisme	<ul style="list-style-type: none"> • Estudis i obres bàsiques sobre positivisme. • Obres completes d'autors més representatius. • Selecció d'obres d'autors secundaris. 	3
			<ul style="list-style-type: none"> • Estudis científics relacionats amb obres que hi ha a la Biblioteca anteriors al XIX i principis de XX: <ul style="list-style-type: none"> ○ Renan ○ Thomas Reid ○ Darwin ○ Herbet Spencer ○ Pierre Royer-Collard ○ Théodore Jouffroy ○ Claude Buffier ○ Alexander Bain ○ Ludwig Büchner ○ August Comte ○ William Drapper ○ Jean Marie Duhamel ○ François Guizot ○ Ernst Haeckel ○ Émile Littré • Filòsofs o intel·lectuals relacionats amb l'Ateneu Barcelonès: <ul style="list-style-type: none"> ○ Pere Estasen ○ Pompeu Gener ○ Ramón Turró ○ Ramon Martí d'Eixalà ○ Llorens i Barba 	4
		Darwinisme	<ul style="list-style-type: none"> • Estudis científics relacionats amb obres que hi ha a la Biblioteca anteriors al XIX i principis de XX: <ul style="list-style-type: none"> ○ Müller 	4

			<ul style="list-style-type: none"> ○ Darwin ○ Lamark ○ Claude Bernard ○ Pasteur ○ Von Humblodt 	
		Utilitarisme	<ul style="list-style-type: none"> • Estudis i obres bàsiques sobre utilitarisme. • Estudis científics relacionats amb obres que hi ha a la Biblioteca anteriors al XIX i principis de XX: <ul style="list-style-type: none"> ○ Jeremy Bentham ○ Stuart Mill 	1
		Krausisme	<ul style="list-style-type: none"> • Juan Varela 	4
	Sense especialització	<ul style="list-style-type: none"> • Estudis i obres bàsiques sobre temes relacionats amb ètica, ontologia, epistemologia... • Obres completes d'autors més representatius. • Selecció d'obres d'autors secundaris. 		3
2. Religió	Sense especialització	Cristianisme, judaisme, islamisme	Obres en general	1
			Estudis sobre la història o anàlisi cultural religiosa	3
		Resta de religions	Obres en general	1
			Estudis sobre la història o anàlisi cultural religiosa	3
3. Ciències Socials	Especialització	<ul style="list-style-type: none"> • Sociologia de la cultura. Context cultural de la vida social. • Nacionalisme. Autonomia i autodeterminació. 		3
	Sense especialització	<ul style="list-style-type: none"> • Dret, estadística... 		1
5. Matemàtiques. Ciències pures i naturals	Sense especialització	<ul style="list-style-type: none"> • Obres sobre història i sociologia de la ciències naturals i pures 		3
		<ul style="list-style-type: none"> • Resta de fons 		0
6. Ciències aplicades. Medicina. Tecnologia	Sense especialització	<ul style="list-style-type: none"> • Obres sobre història i sociologia de la ciències aplicades. 		3
		<ul style="list-style-type: none"> • Resta de fons. 		0
7. Arts. Espectacles. Oci	Especialització	Estètica i moviments artístics	<ul style="list-style-type: none"> • Estudis i obres bàsiques sobre modernisme i noucentisme • Obres completes de modernistes i noucentistes més representatius • Selecció d'obres d'autors secundaris. 	3

ATENEU BARCELONÈS C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

			<ul style="list-style-type: none"> • Estudis científics relacionats amb obres que hi ha a la Biblioteca anteriors al XIX i principis de XX. • Artistes relacionats amb l'Ateneu Barcelonès: <ul style="list-style-type: none"> ○ Santiago Rusiñol ○ Eugeni d'Ors 	4
		Arquitectura i urbanisme	<ul style="list-style-type: none"> • Exposició Universal 88 • Reforma de l'Eixample • Arquitectes i urbanistes relacionats amb l'Ateneu Barcelonès: <ul style="list-style-type: none"> ○ Domènech i Muntaner ○ Ildefons Cerda ○ Puig i Cadafalch 	3
			<ul style="list-style-type: none"> • Arquitectes participants a les reformes de les diferents seus: <ul style="list-style-type: none"> ○ Font i Gumà ○ Josep Maria Jujol i Gibert • Projectes en els que ha participat l'entitat anteriors al XIX i principis de XX. • Estudis científics relacionats amb la selecció d'obres que hi ha a la Biblioteca anteriors al XIX i principis de XX: <ul style="list-style-type: none"> ○ Viollet-le Duc • Estudis científics sobre activitats dutes a terme a l'entitat anteriors al XIX i principis de XX. 	4
		Pintura i Escultura	<ul style="list-style-type: none"> • Estudis i obres bàsiques sobre pintura catalana anteriors al XIX i principis de XX: <ul style="list-style-type: none"> ○ Escola de la Llotja ○ Alexandre de Riquer i Ynglada ○ Sala Parés ○ Pau Milà i Fontanals ○ Mariano Fortuny y Marsal ○ Joan Llimona ○ Enric Clarasó i Daudí ○ Joaquín Mir Trinxet ○ Isidre Nonell ○ Ramon Casas i Carbó ○ Joaquim Sunyer ○ Agustí Querol i Subirats • Estudis i obres bàsiques sobre artistes i moviments europeus: <ul style="list-style-type: none"> ○ Cézanne ○ Art decó 	3
			<ul style="list-style-type: none"> • Estudis científics relacionats amb la selecció d'obres que hi ha a la Biblioteca anteriors al XIX i principis de XX: 	4

			<ul style="list-style-type: none"> ○ Ruskin ○ Turner • Estudis científics sobre activitats dutes a terme a l'entitat anteriors al XIX i principis de XX: <ul style="list-style-type: none"> ○ Exposició de Belles Arts • Estudis científics sobre obres pictòriques a l'entitat anteriors al XIX i principis de XX: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ramon Alsina Martí 	
		Música	<ul style="list-style-type: none"> • Estudis científics relacionats amb obres que hi ha a la Biblioteca anteriors al XIX i principis de XX: <ul style="list-style-type: none"> ○ Bellini ○ Donizetti ○ Gounod ○ Händel ○ Haydn ○ Herold ○ Meyerbeer ○ Mermet ○ Pergolose ○ Sánchez Cabañach ○ Schubert ○ Weber ○ Verdi ○ Wagner • Obres completes d'artistes més representatius relacionats amb l'entitat. 	3
			<ul style="list-style-type: none"> • Estudis científics sobre activitats dutes a terme a l'entitat anteriors al XIX i principis de XX 	4
	Sense especialització	<ul style="list-style-type: none"> • Estètica, arquitectura, urbanisme, cinema, fotografia, pintura, escultura, escacs 		2
		<ul style="list-style-type: none"> • Resta (teatre...) 		1
8. Llengua	Especialització	<ul style="list-style-type: none"> • Obres de creació literària i escriptura creativa 		3

	Sense especialització	<ul style="list-style-type: none"> Llengua catalana (traducció, normalització...) 	3	
		<ul style="list-style-type: none"> Resta 	1	
82. Literatura	Especialització	Romanticisme	<ul style="list-style-type: none"> Estudis i obres bàsiques sobre romanticisme Obres completes d'autors romàntics més representatius Selecció d'obres d'autors secundaris. 	3
			<ul style="list-style-type: none"> Estudis científics relacionats amb obres que hi ha a la Biblioteca anteriors al XIX i principis de XX: <ul style="list-style-type: none"> Walter Scott Chateaubriand Heinrich Heine Silvio Pellico Victor Hugo Lamartine Ángel María de Saavedra Dumas (pare i fill) Campoamor Bécquer Nicomedes Pastor Díaz Corbelle Obres completes d'autors més representatius relacionats amb l'entitat. 	4
		Realisme	<ul style="list-style-type: none"> Estudis i obres bàsiques sobre romanticisme Obres completes d'autors romàntics més representatius Selecció d'obres d'autors secundaris. 	3
			<ul style="list-style-type: none"> Estudis científics relacionats amb obres que hi ha a la Biblioteca anteriors al XIX i principis de XX: <ul style="list-style-type: none"> Balzac Tolstoi Dickens Stendhal Pérez Galdos Leopoldo Alas Emilia Pardo Bazán Pedro Antonio de Alarcón y Ariza Obres completes d'autors més representatius relacionats amb l'entitat. 	4

		Naturalisme	<ul style="list-style-type: none"> • Estudis i obres bàsiques sobre naturalistes • Obres completes d'autors naturalistes més representatius • Selecció d'obres d'autors secundaris. 	3
			<ul style="list-style-type: none"> • Estudis científics relacionats amb obres que hi ha a la Biblioteca anteriors al XIX i principis de XX: <ul style="list-style-type: none"> ○ Narcís Oller ○ Eduard Vidal i Valenciano ○ Rossend Arús ○ Josep Yxart ○ Joan Sardà ○ Josep Roig i Raventós • Obres completes d'autors més representatius relacionats amb l'entitat. 	4
		Modernisme	<ul style="list-style-type: none"> • Estudis i obres bàsiques. • Obres completes d'autors més representatius • Selecció d'obres d'autors secundaris. 	3
			<ul style="list-style-type: none"> • Estudis científics relacionats amb obres que hi ha a la Biblioteca anteriors al XIX i principis de XX. • Obres completes d'autors més representatius relacionats amb l'entitat: <ul style="list-style-type: none"> ○ Maragall 	4
		Noucentisme	<ul style="list-style-type: none"> • Estudis i obres bàsiques. • Obres completes d'autors més representatius • Selecció d'obres d'autors secundaris. 	3
			<ul style="list-style-type: none"> • Estudis científics relacionats amb obres que hi ha a la Biblioteca anteriors al XIX i principis de XX. • Obres completes d'autors més representatius relacionats amb l'entitat: <ul style="list-style-type: none"> ○ Carner 	4
		Segle d'or	<ul style="list-style-type: none"> • Estudis científics relacionats amb obres que hi ha a la Biblioteca anteriors al XIX i principis de XX: <ul style="list-style-type: none"> ○ Cervantes ○ Lope de Vega ○ Petrarca 	3

		Renaixença catalana	<ul style="list-style-type: none"> • Estudis i obres bàsiques. • Obres completes d'autors més representatius • Selecció d'obres d'autors secundaris 	3
			<ul style="list-style-type: none"> • Estudis científics relacionats amb obres que hi ha a la Biblioteca anteriors al XIX i principis de XX: <ul style="list-style-type: none"> ○ Jacint Verdaguer ○ Bofarull, Antoni de ○ Penya, Pere d'Alcàntara ○ Josep Lluís Pons i Gallarza ○ Teodor Llorente ○ Tomàs Forteza ○ Francesc Pelagi Briz ○ Anicet de Pagès ○ Francesc Matheu ○ Joaquim M. Bartrina ○ Frederic Soler ○ Carles Bosch de la Trinxeria ○ Marià Vayreda ○ Joan Alcover ○ Miquel Costa i Llobera • Obres completes d'autors més representatius relacionats amb l'entitat. 	4
	Sense especialització		<ul style="list-style-type: none"> • Autors i obres de guanyadores del Premi Crexells • Literatura universal (clàssics en llengües europees) 	3
		<ul style="list-style-type: none"> • Resta de fons 	1	
91. Geografia	Sense especialització		<ul style="list-style-type: none"> • Guies, obres bàsiques i revistes especialitzades 	2
929. Biografies	Sense especialització		Especial atenció a tots aquells personatges rellevants per la històrica de la institució, del segle XIX i segle XX.	3
94. Història	Especialització		<ul style="list-style-type: none"> • Obres sobre la història d'Espanya amb incidència sobre la resta de l'Estat, Catalunya o Barcelona durant els segle XIX i primer terç del segle XX. • Obres sobre la història de Catalunya amb incidència sobre la resta del país o Barcelona durant el segle XIX i primer terç del segle XX. 	4

A T E N E U B A R C E L O N È S C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Sense especialització		<ul style="list-style-type: none"> • Obres sobre la història de Barcelona al segle XIX i primer terç del segle XX. 	
		<ul style="list-style-type: none"> • Obres sobre l'Ateneu Barcelonès 	5
	Prehistòria europea		1
	Història antiga <ul style="list-style-type: none"> ○ Grècia clàssica i Imperi Romà 		3
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Resta 		1
	Història medieval		1
	Història moderna d'Espanya, Europa o Amèrica	<ul style="list-style-type: none"> • Relacionada i amb incidència sobre Espanya, Catalunya o Barcelona. • Història de les colònies europees al segle XIX i primer terç del segle XX 	3
		Resta	2
	Història contemporània d'Espanya, Europa o Amèrica	<ul style="list-style-type: none"> • Relacionada i amb incidència sobre Espanya, Catalunya o Barcelona. • Història de les colònies europees al segle XIX i primer terç del segle XX 	3
		Resta	2
	Història de Pròxim Orient, Orient Mitjà i Extrem Orient, Àfrica i Oceania		1
	Història local (excepte tot allò relacionat amb Barcelona o esdeveniments importants del segle XIX o XX)		1

2.3. Emplaçament

Els fons de l'Ateneu Barcelonès s'emporten en diferents espais de l'edifici:

- En els àmbits de la Cova i de la Canuda de la Biblioteca s'emplaça, en accés lliure, bona part dels llibres posteriors al 1985, com la col·lecció de materials audiovisuals, la premsa actual i el darrer any publicat de les revistes.
- L'àmbit Jujol conté el fons bibliogràfic patrimonial del segle XIX i la primera meitat del segle XX.
- La resta dels fons bibliogràfics i hemerogràfics, com els fons d'arxiu, es custodien en els armaris en els espais de dipòsit o en magatzems externs, i a la resta d'armaris de l'Ateneu.

3. DESENVOLUPAMENT DE LA COL·LECCIÓ

3.1. Fonts i recursos de selecció

- Fonts comercials: catàlegs d'editorials, llibreries i distribuïdors
- Fonts bibliogràfiques: nacionals, especialitzades, catàlegs de biblioteques
- Fonts de caràcter crític: bibliografies crítiques i premsa especialitzada
- Llibres a examen
- Desiderates dels socis

3.2. Criteris de selecció

Criteris generals:

- Missió del centre i la seva dependència institucional
- Tipus d'usuaris i les seves necessitats
- Finançament
- Infraestructures (espais, equipament i personal)

Criteris específics:

- Contingut temàtic: *Vegeu 2.2. Àrees temàtiques*
- Qualitat de l'obra: exactitud i actualitat de les dades, autoria, ús de fonts imparcials, editorial, cobertura, profunditat. Les ressenyes publicades de l'obra, la informació proporcionada pels editors, i la presència en eines de selecció ajuden a determinar la qualitat del recurs
- Adequació a la col·lecció: *Vegeu 2.2. Àrees temàtiques*
- Previsió d'ús: adequació a les necessitats, interessos i capacitats dels col·lectius d'usuaris
- Idioma
- Període cronològic
- Cobertura geogràfica
- Dates de publicació
- Suports
- Formats disponibles
- Existència d'exemplars
- Presentació: format, enquadernació, il·lustracions, tipografia, llegibilitat
- Bibliografia, índexs, etc.
- Preu

3.3. Adquisició per compra o per donació

3.3.1. Àrees prioritàries

Amb l'objectiu d'omplir les llacunes que ha patit el desenvolupament del fons al llarg de les darreres dècades i consolidar el fons especialitzat, l'adquisició, ja sigui de novetats editorials com de fons retrospectiu, se centrarà en:

- reedicions crítiques d'obres d'època que ja figuraven en la col·lecció, o d'obres que hi figuressin però d'importància cabdal per al període històric del segle XIX i el primer terç del segle XX;
- obres de recerca històrica, artística, científica, literària, filològica o biogràfica sobre àmbits temàtics, revistes o autors presents en el fons de la biblioteca;
- obres d'estudi sobre la història dels intel·lectuals, la cultura i les idees;
- biografies, epistolaris i memòries dels àmbits català, espanyol o europeu, principalment, des del segle XIX fins a l'actualitat;
- assaig i pensament contemporanis, especialment vinculat a les ciències socials;
- obres literàries catalanes, espanyoles i universals de relleu especial;
- obres sobre oralitat, memorialista, creació literària i món editorial;

- obres de referència general i especialitzada de tots els àmbits de les ciències i les arts, particularment centrades en l'estudi del món contemporani.

Especialment, es tindran en compte els següents criteris per a l'adquisició:

- **Llengua:** es donarà prioritat a les obres en llengua catalana; pel que fa a les obres de creació, es preferible triar la versió original (català o castellà). En el cas d'autors estrangers, prioritzar la traducció al català.
- **Qualitat:** autors i obres premiades, obres valorades per la crítica i recomanades per especialistes, edicions i traduccions renovades.
- **Pertinença:** obres de temàtiques presents a la col·lecció.
- **Adequació:** obres que responen a les necessitats de la majoria d'usuaris (socis i seccions).
- **Renovació:** en el cas d'obres en mal estat, en edicions poc llegibles, traduccions o versions antiquades.

3.3.2. Gestió i distribució del pressupost.

El finançament de les adquisicions dels fons bibliogràfics i documentals provindrà, fonamentalment, i sense excloure altres fórmules, del Pressupost General de l'Ateneu Barcelonès, d'acord amb el Títol VII dels Estatuts.

Tots els fons bibliogràfics i documentals adquirits amb qualsevol tipus de pressupost de l'Ateneu Barcelonès hauran de ser dipositats a les seccions de Biblioteca i d'Arxiu, segons les seves característiques. Els fons bibliogràfics i documentals adquirits mitjançant una subvenció o contracte per a un projecte o programa específics, o per una Secció de l'Ateneu Barcelonès, estaran a disposició preferent dels socis de l'Ateneu Barcelonès i dels usuaris del programa o membres de la Secció.

3.4. Donacions

En casos d'oferta de dipòsits externs o donacions de fons bibliogràfics o documentals, la Direcció de la Biblioteca d'acord amb el Bibliotecari de Junta avaluarà la conveniència o no d'acceptar l'oferta d'acord amb criteris d'idoneïtat i qualitat de la col·lecció especificats en l'apartat d'adquisicions a més de l'adequació als usuaris, usabilitat, ocupació d'espai i recursos disponibles i decidirà el dipòsit dels fons. Per procedir a la instal·lació i el tractament documental d'aquest fons, l'Ateneu Barcelonès haurà d'arbitrar els mitjans extraordinaris necessaris. La secció de Biblioteca i la secció d'Arxiu, segons les característiques dels fons, en faran el tractament documental necessari per incorporar-lo als catàlegs.

La gratuïtat per la procedència en el cas del fons ingressat per donació, no ha de fer oblidar la despesa que comporta tot el procés d'incorporació a les biblioteques: des de la selecció, l'equipament de codis de barres i bandes magnètiques, la catalogació, l'adjudicació de classificació topogràfica i de condicions de préstec i la col·locació a les prestatgeries.

4. DESAFECTACIÓ DE LA COL·LECCIÓ

La manca d'espai i l'adequació de la col·lecció a les necessitats reals dels usuaris són els dos punts que obliguen a dur a terme, d'una manera sistemàtica i periòdica, la revisió del fons de la biblioteca i a separar dels exemplars de lliure accés totes aquelles obres que han perdut interès o han quedat malmeses i/o obsoletes.

4.1. Esporgada de les sales de lectura

En aquest sentit, un pas previ a l'esporgada de la col·lecció és la retirada de les sales de la biblioteca d'obres amb interès per a la col·lecció però amb baix nivell d'ús, que seran dipositades a altres espais de la institució o en magatzems externs. Com a norma general, es retiraran totes aquelles obres de temàtiques no pertinents o perifèriques. Aquests són els criteris d'esporgada:

0	<ul style="list-style-type: none"> • Actes de congressos, fullets i miscel·lànies • Obres on no hi predominin l'assaig històric i la perspectiva humanística
1	<ul style="list-style-type: none"> • Filosofia medieval • Obres duplicades • Obres que tracten temàtica similar a d'altres amb menys interès • Obres secundàries de clàssics • Obres d'autors dels quals hi ha l'obra completa a la Sala
2	<ul style="list-style-type: none"> • Obres duplicades • Obres on no hi predominin l'assaig històric i la perspectiva humanística.
3	<ul style="list-style-type: none"> • Temàtiques no pertinents
5	<ul style="list-style-type: none"> • Obres on no hi predominin l'assaig històric i la perspectiva humanística
6	<ul style="list-style-type: none"> • Obres on no hi predominin l'assaig històric i la perspectiva humanística
7	<ul style="list-style-type: none"> • Art medieval
8	<ul style="list-style-type: none"> • Obres d'autors dels quals hi ha l'obra completa a la Sala • Obres secundàries de clàssics • Literatura medieval • Obres duplicades
9	<ul style="list-style-type: none"> • Geografia: <ul style="list-style-type: none"> ○ Guies de viatge amb més de quatre anys (directament substituïdes per noves edicions) ○ Llibres de viatge amb predomini d'imatge i on no hi predominin l'assaig històric i la perspectiva humanística • Biografies: <ul style="list-style-type: none"> ○ Duplicades ○ Del mateix personatge (en tal cas es quedarà a Sala la més actual, amb un millor aparell crític i millor traducció, si escau). ○ Obres sobre personalitats polítiques amb poca repercussió • Història: <ul style="list-style-type: none"> ○ Obres que dupliquen cronologia i abast de la història de Pròxim Orient, Orient Mitjà i Extrem Orient (es queda a sala la que tingui una millor edició/ús/actualitat/tractament) ○ Obres de territoris molt concrets dins d'Espanya i Catalunya. ○ Obres de temes o fets concrets que no tenen relació amb l'especialització. ○ Obres en altres idiomes (anglès, francès, etc.) que

	contenen informació ja present en altres obres en català i castellà (aquestes edicions han de complir els requisits de qualitat)
--	--

4.2. Revisió: criteris d'esporgada

- Duplicats
- Data de publicació del llibre (excepte si tenen caràcter històric)
- Prèvia consulta al professor/especialista (en cas d'un únic exemplar)
- Exemplars deteriorats (estat físic)
- Edicions anteriors d'obres de referència
- Separates no catalogades quan tenim l'original
- Edició impresa si es té accés a l'edició electrònica
- Edicions anteriors de manuals
- Contingut temàtic
- Ús (valorar estadístiques de préstec i consulta dels exemplars)

En qualsevol cas, es preservaran sempre els autors i temes fonamentals dins de la col·lecció.

4.2. Retirada: donació o eliminació

En el cas de retirada del fons, si no s'ubica en magatzems externs, s'estudiarà la possibilitat de donació a altres biblioteques més apropiades per la seva especialització. En el cas d'eliminació definitiva d'un document, la biblioteca es responsabilitza d com d'eliminació definitiva d'un document, la biblioteca es responsabilitza de garantir el compliment de la normativa vigent en matèria protecció del patrimoni bibliogràfic.

4.3. Altres dipòsits externs

Pel que fa els documents amb baix ús que no romandran dins de la col·lecció seran enviats a dipòsits cooperatius externs a la BAB. La consulta i préstec d'aquests volums es regirà per les normes i possibilitats d'aquests dipòsits cooperatius.

5. RESPONSABILITATS

La Direcció és responsable de la política d'adquisició dels fons bibliogràfics i documentals, d'acord amb els criteris exposats en aquest document.

La Direcció podrà delegar en el personal tècnic de les seccions la gestió de l'adquisició de material bibliogràfic i documental, en especial d'aquell la compra del qual no sigui possible a través dels canals habituals d'adquisició.

6. VALORACIÓ I TAXACIÓ DE LA COL·LECCIÓ²

L'elevat volum del fons patrimonial de la BAB és un dels aspectes més característics de l'especialització de la col·lecció. Per aquest motiu i amb l'objectiu últim de conèixer el seu valor real, esdevé una necessitat el disseny d'un programa per a la seva correcta valoració i taxació.

² Aquest apartat complementa el procés d'avaluació mencionat al punt 4. *Desafectació*. La valoració ha de servir per:

- Conèixer el valor intel·lectual de la col·lecció: detectar punts forts i febles.
- Conèixer el valor econòmic de la col·lecció.
- Tenir dades per a possibles col·laboracions.
- Oferir dades per a avaluacions externes, cooperacions

La valoració i la taxació dels fons patrimonials de la BAB es basarà en la identificació i l'anàlisi dels següents elements:

- Factors extrínsecs
- Factors intrínsecs referits a l'edició
- Factors intrínsecs referits a l'exemplar

Les eines emprades per a la identificació, valoració i taxació de les obres que formen part del fons patrimonial són:

- Repertoris bibliogràfics
- Catàlegs
- Repertoris de llibreters i bibliòfils
- Catàlegs de llibreries d'antiquària i cases de subhastes
- Recopilacions de llibres taxats
- Catàlegs comercials col·lectius

Document redactat per la Direcció de la biblioteca i la Bibliotecària de Junta. Revisat per la Comissió de Biblioteca

Barcelona, 21 de febrer del 2022